

25.79x34.43	1	עמוד 31	ידיעות אחרונות - המוסף לשבת	29/11/2019	70978410-6
-------------	---	---------	-----------------------------	------------	------------

בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790

* מאיר שלו *

חיי שרה וימי נתניהו

העברית לדרויתיה, אך כאמור, לא זה מה שעניין את הקהל הגדול שהגיע לחברון. הדבר מצער, כי מדובר ביצירה של סופר עברי מצוין, שכתבתו ממלאת אותי הרבה יותר תחושות של שייכות לאומית ותרבותית ממערת המכפלה, שמעולם, אגב, לא נכנסתי בשעריה. מבחינתי היא אתר מפוקפק לגמרי. הן מבחינת הקנאות והאלימות שהיא מעוררת, והן משום שכלל לא בטוח שזה אכן מקום השרה והמערה שקנה אברהם מעפרון החייתי. סיפור האהבה, לעומת זאת, ממוקם בלב האוהבים ובין המילים. הוא לא זקוק למפות ולקואורדינטות ואיש לא ייצא בעטיו למלחמות קורש.

עוד על אהבה

קראתי ב"ידיעות אחרונות" ידיעה מעניינת מאת תמר טרבלסי חדר. נכתב בה אודות אהבות והשתדכויות שנרקמו בטכניון במרוצת השנים. מתברר שמדובר במוסד יצרי ורומנטי הרבה יותר ממה שחשבנו, וארגון הבוגרים של הטכניון מצא 657 זוגות של מהנדסים ומהנדסות שנפגשו בתקופת לימודיהם! התרשמתי בעיקר מדני וליילה יוסף, הוא בוגר הפקולטה להנדסת תעשייה וניהול והיא בוגרת הפקולטה להנדסת ביוטכנולוגיה ומזון. השניים הכירו ב־1975 ונשואים כבר 42 שנים – פלא הנדסי בפני עצמו – אבל מה שמעניין אף יותר הוא סיפור פגישתם הראשונה. דני יוסף, אז סטודנט, פגש את ליילה והזמין אותה לכוס קפה בחדרו. היא סירבה, והוא מיהר לנקוט גישה אחרת. "אז אולי תהי...". הוא שאל, וכך, בהומור מהיר וצנוע, נקשר הקשר בין השניים. בקיצור, לא מוכרחים לכרוע ברך על חודו של מגדל אייפל, וגם – עם כל הכבוד למוסד המכובד שבו נפגשו, מה שעשה המהנדס לעתיד דני יוסף אינו משהו שלומדים בטכניון, אלא משהו שמביאים מהבית. הסיפור הזה הזכיר לי את סיפורו של מחזור משעשע אחר, חבר ותיק שלי, שבעלומיו היה טיים מסוקים בחיל האוויר, וחזור אחרי חיילת ששירתה איתו באותו בסיס. הבחורה לא נעתרה לחיזוריו. "יש לי חבר!" היא אמרה לו. "אז יהיו לך שניים!" הוא הציע. גם זה עבר, ומבחינתי, זאת דרך יפה מאוד להירשם בהיסטוריה.

מה קדם למה

לאחרונה נודע שהסיכוי של כדורגלנים ללקות בשיטיון גדול פי שלושה וחצי מהסיכוי של מי שאינו עוסק בכדורגל, וזה, בין היתר, בגלל הנגיחות בכדור, שנחבט בראש בעוצמה שעלולה לגרום נזק למוח. זה מעניין, אבל בהחלט יכול להיות שהקשר הסיכתי הפוך לגמרי, ומדובר בסוגיה הידועה של "מה קדם למה, הכדור או המוח?" כלומר, בהחלט יכול להיות שהבעיה המוחית הייתה שם קודם, כי אחרת קשה להבין את החלטתם של אנשים לקפוץ ולהטיח את ראשם בכל הכוח בחפץ נוקשה שנע במהירות של 100 קמ"ש. אני משער שבקרב בוגרי הטכניון יש כמה זוגות אוהבים שיכולים לחשב את עוצמת המכה ואת עובי עצמות הגולגולת. ■

"נתניהו, אמר לי אחד מעמיתיו בליכוד, מסתכל עכשיו על מקומו בהיסטוריה. הוא מבין שזה נגמר, אבל הוא לא היה רוצה להיזכר כאחרון המושחתים. צריכים למצוא דרך לאפשר לו לסיים בכבוד".

כך כתב השבוע נחום ברנע, וברצוני להרגיע את הדובר שאותו ציטט: הסר דאגה מליכוד. נתניהו לא ייזכר בהיסטוריה כאחרון המושחתים מהסיבה הפשוטה שהוא לא ייזכר בהיסטוריה בכל צורה שהיא. תנאי הקבלה להיסטוריה קצת יותר מחייבים מהפריימריז של הליכוד ואפילו מהבחירות לכנסת. אנשים צריכים לעשות מעשה רב וגדול באמת – לטוב או לרע – כדי לקבל מקום בהיסטוריה, ונתניהו לא עבר את מבחני הכניסה שלה. ההיסטוריה לא מתרשמת מסיקור תקשורתי אוהד ולא אוהד, מהפגנות של מעריצים ומתגוררות הציצים והפוסטים. בוודאי לא ההיסטוריה המאוד-ממושכת של העם היהודי, המלאה אישים ושמות ששוב אין איש מכיר ויודע. אשר לתקופתנו, אני מעז לשער שמכל הרמויות שקשורות במפעל הציוני, רק הרצל, בן יהודה, בן-גוריון, ולמרבית הכאב והצער גם יצחק רבין, ייזכרו בטווח הרחוק. על נתניהו אפשר לשוב ולדרוש את דבריו שלו: לא היה כלום כי לא היה כלום. ניכרים דברי אמת: ברבות הימים לא ייזכר כלום כי לא היה כלום. האיש לא השאיר חוון גדול ומעשה רב ברברי ימי עמנו.

דער בלומענדיקער אלמן

השבוע הפיק הימין הישראלי שני אירועים. האחד נערך בחברון לכבוד פרשת השבוע, פרשת "חיי שרה", והשני הוא ההפגנה ברחבת מוזיאון תל-אביב למען נתניהו ונגד הפרקליטות, התקשורת, המשטרה, הבוגרים, השמאלנים, הזין עליכם, השתמותו, השואה והכוס אמק – כמו שראינו ושמענו. אבל לא משום כך אני מציין זאת אלא משום שקשה היה להתעלם מהעובדה המסקנת שלחברון הגיעו 40,000 איש (!!!) ולהפגנה בתל-אביב רק 5,000 (...). – הדבר מצביע על הדרך שבה צועדת ישראל, אבל גם על משמעותו של מקום בהיסטוריה. אלפי שנים חלפו מאז, והימין הישראלי נוהה אחרי אברהם אבינו ושרה אמנו ומתחיל לשכוח את בנימין ואת שרה נתניהו.

פרשת חיי שרה נפתחת במותה ובקניית מערת המכפלה כנחלת קבר, והיא מסתיימת במות אברהם שנים רבות אחריה, ובקבורתו לצידה. הוא היה בן 175 שנים במותו והתנ"ך כותב שהיה "זקן ושבע". נחמד לקרוא שהאיש שפרץ בצחוק: "הלכן מאה שנה ייולד?" כשהבטיח לו אלוהים שיוליד את יצחק – הוליד עוד ששה בנים לקראת שנתו ה־150! קשה שלא להבחין כאן בסנידרום היהודי הידוע "דער בלומענדיקער אלמן" – האלמן הפורה.

קניית המערה וקבורתם של אברהם ושרה בה הן החלק החשוב של הפרשה מבחינה היסטורית, לאומית ופוליטית, והוא מסביר את הנדירה לחברון השבוע. אבל חלקה הגדול של פרשת חיי שרה ספרותי לגמרי ולא נוגע אליה. הוא מתאר את מסעו הצבעוני, המעניין, מעורר התהיות וההתרגשות, של עבר אברהם לחרון, כדי למצוא ולהביא כלה ליצחק. תיאור פגישתם ואהבתם של השניים – יצחק אבינו ורבקה אמנו – הוא אחד משיאי הספרות

תנאי הקבלה להיסטוריה קצת יותר מחייבים מהפריימריז של הליכוד ואפילו מהכנסת. אנשים צריכים לעשות מעשה רב וגדול באמת – לטוב או לרע – כדי לקבל מקום בהיסטוריה, ונתניהו לא עבר את מבחני הכניסה שלה. לא ייזכר כלום כי לא היה כלום

לא ייזכר
מתניהו כלום
כי לא היה כלום
מאיר שלו